

*Plenarhandling*

20.11.2013

B7-0498/2013 }
B7-0534/2013 }
B7-0535/2013 }
B7-0536/2013 } RC1

GEMENSAMT FÖRSLAG TILL RESOLUTION

i enlighet med artiklarna 122.5 och 110.4 i arbetsordningen

som ersätter resolutionsförslagen från följande grupper:

S&D (B7-0498/2013)
GUE/NGL (B7-0534/2013)
ALDE (B7-0535/2013)
Verts/ALE (B7-0536/2013)

om Qatar: situationen för gästarbetare
(2013/2952(RSP))

**Véronique De Keyser, Ana Gomes, Richard Howitt,
Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Liisa Jaakonsaari, Joanna Senyszyn,
Mitro Repo, Antigoni Papadopoulou, Marc Tarabella, Emine Bozkurt,
Mojca Kleva Kekuš**

för S&D-gruppen

**Anneli Jäätteenmäki, Graham Watson, Phil Bennion, Marietje Schaake,
Louis Michel, Izaskun Bilbao Barandica, Marielle de Sarnez,
Hannu Takkula, Ramon Tremosa i Balcells, Johannes Cornelis van Baalen,
Jelko Kacin, Robert Rochefort, Kristiina Ojuland**

för ALDE-gruppen

**Barbara Lochbihler, Nicole Kiil-Nielsen, Jean Lambert, Tarja Cronberg,
Raül Romeva i Rueda, Judith Sargentini, Malika Benarab-Attou,
Iñaki Irazabalbeitia Fernández**

för Verts/ALE-gruppen

Marie-Christine Vergiat, Marisa Matias, Alda Sousa

för GUE/NGL-gruppen

RC\1010676SV.doc

PE519.401v01-00 }
PE519.408v01-00 }
PE519.409v01-00 }
PE519.410v01-00 } RC1

Europaparlamentets resolution om Qatar: situationen för gästarbetare (2013/2952(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sin resolution av den 24 mars 2011 om Europeiska unionens förbindelser med Gulfstaternas samarbetsråd¹,
- med beaktande av det gemensamma rådet och ministermötet EU–Gulfstaternas samarbetsråd den 30 juni 2013 i Manama, Bahrain,
- med beaktande av FN:s konvention av den 18 december 1990 om skydd för alla migrerande arbetare och deras familjemedlemmar,
- med beaktande av Internationella fotbollsförbundets (Fifas) beslut av den 2 december 2010 om att VM i fotboll 2022 kommer att hållas i Qatar,
- med beaktande av att Qatar ratificerat Internationella arbetsorganisationens konvention angående tvångs- eller obligatoriskt arbete (C029) av den 12 mars 1998,
- med beaktande av beslutet av den 22 augusti 2005 av Qatars minister med ansvar för offentlig förvaltning och bostadspolitik rörande tillämpningen av arbetslag nr 14/2004 om fastställande av villkor och förfaranden för att utfärda licenser till qatarier som vill anställa utländska arbetstagare och Qatars lag om sponsorskap nr 4 från 2009,
- med beaktande av uppdragsbeskrivningen av FN:s särskilde rapportör om migranternas mänskliga rättigheter, François Crépeau, av den 10 november 2013,
- med beaktande av rapporterna från Human Rights Watch och Amnesty International om byggnadsarbetarnas situation i Qatar inför VM och det besök som Amnesty Internationals generalsekreterare nyligen gjorde i landet,
- med beaktande av artiklarna 122.5 och 110.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. I Qatar bor uppskattningsvis 1,35 miljoner utlänningar som utgör nästan 90 procent av landets arbetskraft. Gästarbetarna är till största delen sysselsatta inom byggnads- och tjänstesektorn eller i hushåll. Qatar har därmed den största andelen gästarbetare i förhållande till den inhemska befolkningen i hela världen. Minst ytterligare 500 000 gästarbetare förväntas komma till Qatar för att påskynda byggandet inför VM i fotboll 2022. De flesta gästarbetare kommer från Indien och Nepal, men även från Bangladesh, Pakistan, Filippinerna och Sri Lanka.
 - B. Enligt uppgifter från Internationella fackliga samorganisationen (IFS) som erhållits via Indiens och Nepals ambassader i landet dör varje år i genomsnitt 200 arbetstagare från vart och ett av dessa länder i Qatar – en situation som kan förvärras ytterligare under tiden fram till VM 2022.
 - C. Internationella arbetsorganisationen (ILO) har varnat för att Qatar ännu inte fullt ut har

¹ EUT C 247 E, 17.8.2012, s. 1.
RC\1010676SV.doc

PE519.401v01-00 }
PE519.408v01-00 }
PE519.409v01-00 }
PE519.410v01-00 } RC1

genomfört den internationella konventionen angående tvångs- eller obligatoriskt arbete som landet ratificerade 1998. ILO har inrättat en trepartskommitté för att se över bevismaterialet och lämna rekommendationer till regeringen i Qatar om hur den kan uppfylla sina internationella åtaganden.

- D. Ordföranden för Qatars nationella människorättskommitté har medgett att vissa problem har förekommit och försäkrat att han och regeringen gör allt för att åtgärda dem. De qatariska myndigheterna har meddelat att arbetslagarna kommer att ändras och att man håller på att bygga bostäder till arbetarna.
- E. Visasponsorsystemet, som går under namnet kafalasytemet, innebär att arbetstagare inte kan byta jobb utan sin arbetsgivares tillstånd och att de inte kan lämna landet om inte deras arbetsgivare undertecknar ett utresetillstånd. Kafalasytemet utnyttjas ofta eftersom arbetsgivarna behåller arbetstagarnas pass och löner och arbetstagare ofta blir tvungna att betala upp till 3 500 dollar för att få ett visum från sin ”kafeel” eller sponsorn, något som innebär att gästarbetarna får mycket stora skulder.
- F. Internationella fackliga samorganisationen (IFS) lämnade i mars 2013 in ett klagomål till Qatars arbetsministerium gentemot ett flertal qatariska företag. Avdelningen för förhållandet mellan arbetsmarknadens parter vid arbetsministeriet i Qatar fick ta emot 6 000 klagomål från arbetstagare 2012. IFS och Bygg- och Träarbetareinternationalen har fördömt situationen och tillsammans lämnat in klagomål till ILO om arbetsförhållandena och föreningsfriheten i Qatar.
1. Europaparlamentet beklagar dödsfallen bland gästarbetare i Qatar och uttrycker sitt deltagande med deras familjer.
 2. Europaparlamentet oroas över arbetsförhållandena för gästarbetare i Qatar, däribland de långa arbetstiderna, de farliga arbetsförhållandena, att de tvingas arbeta flera månader utan lön, att deras pass beslagtogs, att de tvingas bo i överbefolkade läger, att de förvägras rätten att bilda fackföreningar och att de inte får tillgång till gratis dricksvatten i den extrema värmen.
 3. Europaparlamentet är medvetet om de problem som en nationell arbetskraft bestående av nästan 90 procent gästarbetare innebär för de qatariska myndigheterna, samt om de praktiska svårigheter med att upprätthålla lagen som detta medför.
 4. Europaparlamentet välkomnar den qatariska regeringens besked om att den kommer att svartlista företag som utnyttjar gästarbetare. Parlamentet välkomnar regeringens och i synnerhet Qatars nationella människorättskommittés arbete med att öka gästarbetarnas kunskaper om deras rättigheter och skyldigheter enligt internationell lag. Människorättskommitténs beslut att upprätta ett nytt centrum för att hantera och lösa gästarbetarnas rättigheter är lovvärt.
 5. Europaparlamentet uppmanar Qatars myndigheter att effektivt genomdriva lagstiftningen på detta område, inklusive förbudet mot beslagtagning av pass, genom att väcka åtal vid överträdelse och utdöma kännbara straff för företag och enskilda som bryter mot de lagar som skyddar gästarbetarnas rättigheter. Parlamentet välkomnar de qatariska myndigheternas åtagande om att anta lagar om hushållsarbetare som ska innehålla ett verkligt skydd av arbetarnas rättigheter och effektiva efterlevnadsmekanismer. I detta sammanhang är det viktigt att snabbt anta det lagförslag om hushållsarbetare som för närvarande debatteras i det

högsta rådet för familjefrågor. Parlamentet konstaterar att de flesta hushållsarbetare är kvinnor.

6. Europaparlamentet välkomnar de behöriga regeringsorganens förslag att genomföra en undersökning av alla anklagelser, liksom de qatariska myndigheternas löfte om att öka antalet arbetsinspektörer som har i uppgift att kontrollera att arbetslagstiftningen efterlevs. Parlamentet förväntar sig att arbetsinspektörerna får utbildning om mänskliga rättigheter och hoppas att de får stöd av tolkar i sitt arbete.
7. Europaparlamentet oroas av praxisen att fängsla personer enbart på grund av att de har ”rymt” från sina arbetsgivare, och uppmanar de qatariska myndigheterna att upphöra med detta. Parlamentet kräver dessutom att alla invandrare som har frihetsberövats ges möjlighet att kontakta sina familjer, erbjuds konsulära tjänster, ges tillgång till advokat och tolk samt får rätt att omedelbart överklaga fängslandet.
8. Europaparlamentet uppmanar de qatariska myndigheterna att avskaffa sponsorlagstiftningen (kafalaset) och reformera arbetslagstiftningen genom att införa en reglerad och öppen arbetsmarknad. Parlamentet kräver i synnerhet att man avskaffar kraven på utresetillstånd för att lämna landet och tillstånd från arbetsgivaren för att byta jobb. Parlamentet påpekar att föreningsrätten och rätten att organisera sig ska gälla för alla arbetare, inklusive invandrare.
9. Europaparlamentet välkomnar att problemet med de franska fotbollsspelarna Zahir Belounis och Stéphane Morello, som har drabbats av sponsorsystemet och därmed förhindrats att lämna landet, är på väg att lösas, samt uppmanar de qatariska myndigheterna och Fifa att se till att något liknande inte kan inträffa igen.
10. Europaparlamentet uppmanar Qatar att ratificera Internationella konventionen om skydd för alla migrerande arbetare och deras familjemedlemmar, Internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter och Internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter.
11. Europaparlamentet uppmanar Qatar att ratificera ILO:s konventioner, däribland de om gästarbetare, organisationsfrihet, rätten till föreningsfrihet och kollektivförhandlingar, hushållsarbetare och privat arbetsförmedling, samt att söka tekniskt stöd från ILO för att säkerställa att Qatars lagstiftning och agerande följer dessa konventioner.
12. Europaparlamentet vill se fler husrum för gästarbetare, och då särskilt husrum för kvinnor och barn som är anpassade efter deras behov. Parlamentet välkomnar beskedet från den 9 november 2013 om uppförandet av bostäder för 60 000 arbetare, som ska stå klara i december 2013.
13. Europaparlamentet upprepar att det är mycket viktigt för förbindelserna mellan EU och Gulfstaternas samarbetsråd (GCC) att GCC, däribland Qatar, ratificerar Internationella konventionen om skydd för alla migrerande arbetare och deras familjemedlemmar.
14. Europaparlamentet vädjar till de europeiska företag som bygger arenor och annan infrastruktur i Qatar att ta sitt ansvar och erbjuda arbetsförhållanden som uppfyller internationella standarder för mänskliga rättigheter, samt uppmanar EU:s medlemsstater att vidta åtgärder för att se till att deras anläggnings-, bygg- och konsultföretag uppfyller OECD:s riktlinjer och FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter.

15. Europaparlamentet uppmanar de qatariska myndigheterna att ha ett nära samarbete med behöriga myndigheter i gästarbetarnas ursprungsländer, och då kontrollera rekryteringsföretagens roll när det gäller att skicka gästarbetare till Qatar. Parlamentet uppmanar utrikestjänsten att hjälpa regeringarna i ursprungsländerna, som framför allt ligger i Asien, att förbättra behandlingen av gästarbetare.
16. Europaparlamentet välkomnar idén från internationella organisationen för fotbollsspelare (FIFPro) om att införa oberoende arbetskontrollanter som utses av Fifa och ILO och som ges tillträde till alla byggarbetsplatser samt får befogenhet att ge bindande rekommendationer för att säkerställa att internationella arbetsnormer respekteras i Qatar.
17. Europaparlamentet påminner Fifa om att dess ansvar går utöver att utveckla fotbollen och att organisera turneringar. Parlamentet uppmanar Fifa att, med stöd av dess europeiska medlemmar, skicka en tydlig signal till Qatar om att förhindra att förberedelserna inför VM 2022 överskuggas av anklagelser om tvångsarbete.
18. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, medlemsstaternas regeringar och parlament, Staten Qatars regering och parlament, regeringarna och parlamenten i medlemsstaterna i Gulfstaternas samarbetsråd, Internationella fotbollsförbundet (Fifa), Europeiska fotbollsförbundet (Uefa), Internationella arbetsorganisationen (ILO) samt FN:s högkommissarie för de mänskliga rättigheterna.